

Dit werk gaat over de bewaarde exemplaren van het boek *Van den proprietyten der dinghen*, gedrukt te Haarlem in 1485 en zijn *whereabouts* d.i. waar ze zich bevinden maar vooral ook, waar ze zich bevonden en hoe zij van de ene bezitter op de andere overgingen en zo hetzij, voor de meeste, een eindstation vonden in een openbare of semiopenbare bibliotheek hetzij voor enkele, nog hun zwerfend bestaan verder zetten.

Deze *incunabel* - of *wiegedruk* was de uitgave van een middeleeuwse tekst, ca. 1240 - 1245 samengesteld door de franciscaner monnik van Engelse herkomst BARTHOLOMAEUS ANGLICUS (al. Engelsman). Hij doceerde te Parijs en later te Maagdenburg. Zijn tekst was zeer populair en werd talrijke malen in handschrift gekopieerd. Na de uitvinding van de boekdrukkunst werd zijn tekst ook gedrukt: eerst te Keulen in 1472 in het Latijn, in 1482 te Lyon in het Frans, in 1485 te Haarlem in het Nederlands, in 1494 te Toulouse in het Spaans en in 1495 te Westminster in het Engels, waarna nog vele herdrukken volgden (46 drukken tot 1609) Hiervan is er slechts één enkele druk in het Nederlands.

Ons onderzoek bouwt verder op de inventarisering van de in bibliotheken bewaarde exemplaren zoals uitgevoerd door S. BOGAART in haar proefschrift uit 2004. 58 exemplaren waren toen bekend.

De inventaris kan nu aangevuld worden met drie extra exemplaren bewaard in bibliotheken (twee openbaar, één semiopenbaar) en minimaal acht extra op de vrije markt, samen nu dus 69 exemplaren.

Sporen die deze exemplaren nalieten in veilingcatalogi, catalogi van boekhandels en antiquariaten, in catalogi van privébibliotheken of in welke andere gedrukte bron ook werden opgezocht en hier in al de beschikbare details die deze bronnen geven samengebracht en dit over een periode van meer dan 360 jaar.

P.A. Donche

Whereabouts van exemplaren van de incunabel

Van den proprietyten der dinghen (1485)

(1654 - 2017)

